

Rapport fra AMS om Analyse af jobcentrenes virksomhedsrettede aktive indsats

Rapporten, der er en del af den samlede evaluering af strukturreformen fra 2007, viser en stigning i jobcentrenes virksomhedsrettede aktiveringsindsats. Den største del af stigningen skyldes imidlertid en vækst i den offentlige jobtræning, som ifølge effektundersøgelser ikke forbedrer de lediges chancer for at komme i beskæftigelse. Der er dermed tale om en tendentiøs udlægning, når AMS konkluderer, at jobcentrene i stigende omfang anvender de redskaber, der virker bedst.

Som en del af den samlede evaluering af strukturreformen fra 2007 har AMS udarbejdet en devaluering, der omhandler jobcentrenes virksomhedsrettede aktive indsats.

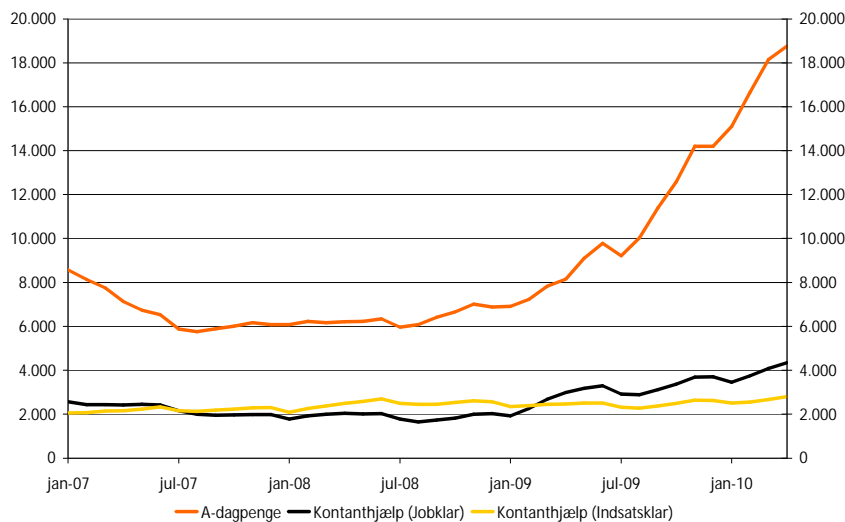
Notatet tager udgangspunkt i "at alle erfaringer peger på, at en virksomhedsrettet indsats virker". Her peges på, at privat løntilskud er det aktive tilbud, der virker bedst. Endvidere peges på positive effekter fra forsøg i virksomhedscentre med aktivering af svage ledige.

Med afsæt heri er der foretaget en analyse, der viser jobcentrenes brug af den virksomhedsrettede indsats. Analysen har fokus på udviklingen fra 2007 til 2010, samt på indsatsen for forskellige målgrupper og på forskelle mellem landets jobcentre.

Rapporten fremhæver bl.a. følgende resultater af analysen:

- Flere ledige - og især dagpengeberettigede ledige - har fået et virksomhedsrettet tilbud i starten af 2010 end i starten af 2007. Se nedenstående figur. Antallet af dagpengemodtagere i virksomhedsrettede tilbud er steget med over 100 pct. perioden.

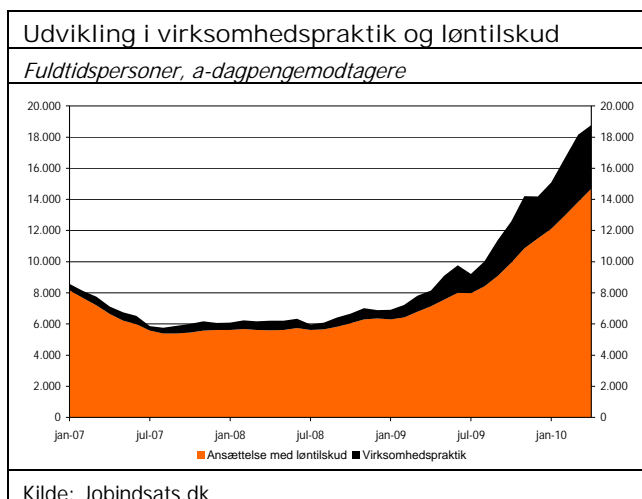
- Udviklingen i virksomhedsrettede tilbud, antal fuldtidspersoner, jan. 2007- apr. 2010

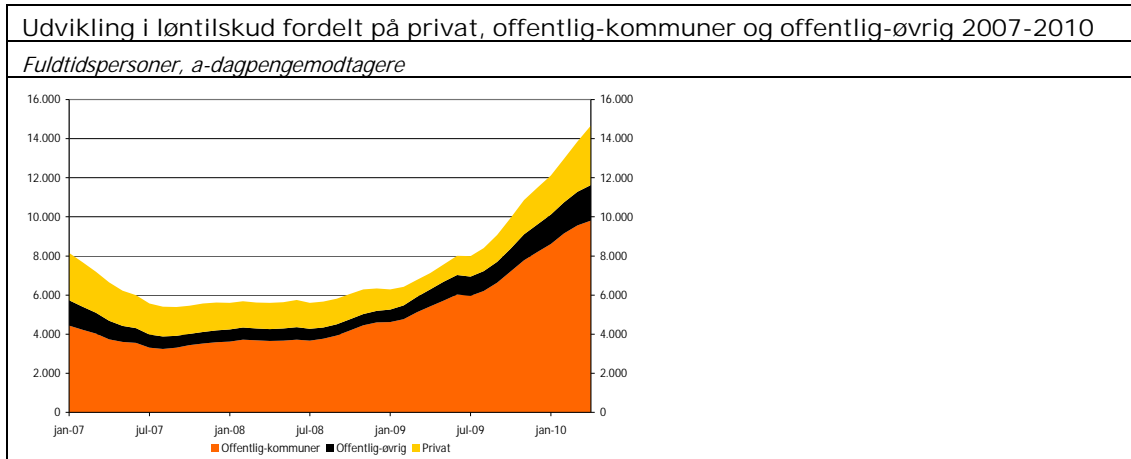
Anm. Kontanthjælp er inkl. starthjælp.

Kilde: Jobindsats.dk

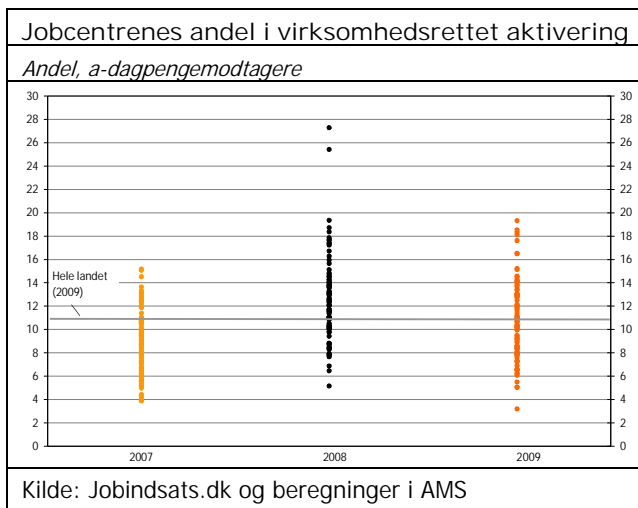
- Flere dagpengemodtagere kommer i virksomhedspraktik eller løntilskud. Se nedenstående figur. Antal dagpengemodtagere i løntilskud er steget med ca. 75. pct. Antal dagpengemodtagere i virksomhedspraktik er steget med over 4.000 personer i perioden.

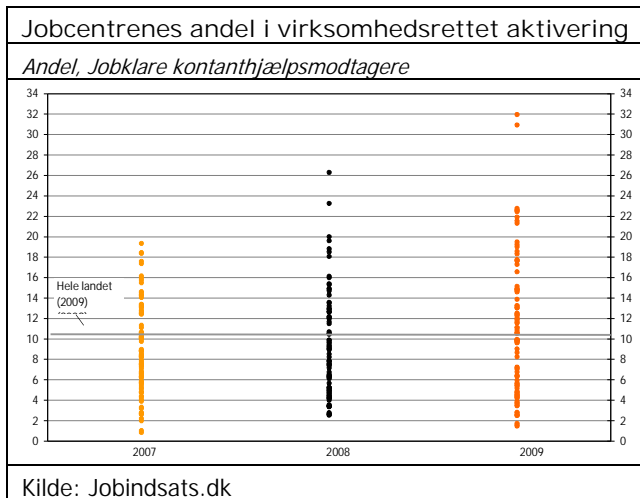

- Antal dagpengemodtagere i kommunale løntilskud er steget med ca. 70 pct. Men der er ikke kommet flere i private løntilskud. Se nedenstående figur.

- Spredningen mellem de enkelte jobcentres virksomhedsrettede indsats er steget både i forhold til dagpengemodtagerne og de jobklare kontanthjælpsmodtagere. Se nedenstående figurer.

FTF- kommentar

Set i lyset af, at rapporten er en del af den samlede evaluering af strukturreformen fra 2007 ville det være ønskeligt, at rapporten mere klart forholdt sig til de politiske målsætninger med strukturreformen og relaterede jobcentrenes indsats til disse målsætninger.

Rapporten indeholder således ikke eksplicit en vurdering af jobcentrenes virksomhedsrettede indsats i perioden, men efterlader dog det indtryk, at beskæftigelsesindsatsen generelt – med baggrund i den øgede anvendelse af virksomhedsrettede tilbud - har bevæget sig i den rigtige retning.

I en omtale i Arbejdsmarkedsstyrelsens nyhedsbrev Samspil.Info omtales resultatet af evalueringen således: " For langt de fleste er aktivering i et job med løntilskud eller praktik på en arbejdsplads den korteste vej til job. Nye tal viser, at jobcentrenes brug af netop disse former for aktivering er steget markant de sidste tre år."

Det er relevant – som AMS-rapporten indledningsvis gør – at sammenkæde indsats og effekt. Bedre resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen er et af de centrale formål med strukturreformen, og det er nævnt i den politiske aftale fra 2004, at evalueringen skal have fokus herpå.

Gennemgående opererer og kommenterer analysen på ét begreb for jobcentrenes virksomhedsrettede indsats, der i virkeligheden omfatter 3 redskaber (offentlige løntilskud, private løntilskud og virksomhedspraktik.)

Det er korrekt, som det anføres i analysens indledning, at de fleste effektanalyser viser, at privat jobtræning er det aktive tilbud, der har de bedste effekter. De (samme) effektanalyser

viser imidlertid også, at offentlig jobtræning ikke forbedrer de lediges chancer for at komme i beskæftigelse. Dette er da også Arbejdsmarkedskommissionens konklusion efter en gennemgang af de foreliggende effektanalyser.¹

Vedrørende virksomhedspraktik eksisterer der ikke undersøgelser, der måler beskæftigelseseffekten af virksomhedspraktik for dagpengemodtagere sammenholdt med effekten af de øvrige aktiveringsredskaber. . Dette hænger bl.a. sammen med, at virksomhedspraktik hidtil stort set udelukkende er anvendt i forhold til kontanthjælpsmodtagere.

Analysen viser, at stigningen i den virksomhedsrettede indsats for dagpengemodtagerne primært skyldes øget anvendelse af kommunale løntilskud. Det kan ikke undre set med baggrund i stigningen i ledigheden, og det deraf afledte aktiveringskrav for jobcentrene, der lettest og billigst kan imødekommes ved at trække på de løntilskudspladser, som kommunerne ifølge lovgivningen er forpligtiget til at fremskaffe.

Analysen siger derimod ikke, som det fremgår af analysekravene i den politiske aftale, noget om effekten af jobcentrenes virksomhedsrettede indsats. I det omfang den gør, tegner den ikke et positivt billede, idet offentlige løntilskud som nævnt ikke har nogen væsentlig positiv beskæftigelseseffekt, mens man ikke kan sige noget om effekten af det øgede brug af virksomhedspraktik, fordi beskæftigelseseffekten ikke er undersøgt på et sammenligneligt metodegrundlag. Endelig viser analysen, at antallet af private løntilskudspladser, der har den højeste effekt ikke er steget i perioden, og endog i løbet af perioden har ligget på et meget lavet niveau.

Hertil kommer at de foreliggende undersøgelser ikke belyser omfanget af fortrængning af ordinært ansat personale i forbindelse med ansættelser af ledige med løntilskud. Dette er en problemstilling, der er særligt relevant i den aktuelle situation med udsigterne til offentlige besparelser.

Der er således ikke - med baggrund i evalueringen - grundlag for at konkludere, at effekten af aktiveringsindsatsen er blevet forbedret, fordi jobcentrene i stigende grad benytter sig af virksomhedsrettet aktivering.

Den store variation i den kommunale beskæftigelsesindsats var både i Strukturkommissionens rapport og i den politiske debat om strukturreformen et væsentligt argument for etableringen af et nyt sammenhængende beskæftigessystem. Ikke mindst kommunernes meget forskellige håndtering af indsatsen over for de arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere var i fokus

¹ Arbejdsmarkedskommissionen (2009) Velfærd kræver arbejde side 124-125

Analysen viser en øget spredning i den virksomhedsrettede indsats både når det gælder dagpengemodtagerne og de jobklare kontanthjælpsmodtagere. Den nye organisering af beskæftigelsesindsatsen har således ikke på disse parametre bidraget til reformens formål om en mere ensartet beskæftigelsesindsats.